

การประชุมประจำปี 2553

ทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11

อภิปราย

เศรษฐกิจเข้มแข็งบนฐานความรู้และมีภูมิคุ้มกัน

บัณฑิต เศรษฐศาสตร์

สถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นอภิปราย

- โลกาวัดน์ 2 กระแส & การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานความรู้
- เศรษฐกิจในภูมิภาค & เกมส์เจรจา 3 ระดับ
- เศรษฐกิจบนฐานความรู้ & ทรัพยากรทางปัญญา
- ดัชนีชี้วัดการพัฒนา & ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โลกาภิวัตน์ 2 กระแส & การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานความรู้

- โลกาภิวัตน์เป็นประเด็นข้อวิเคราะห์ในหลายส่วนของแผนฯ 11 (สถานการณ์การเปลี่ยนแปลง, ปัจจัยเสี่ยง ฯลฯ)
- มุ่งวิเคราะห์เฉพาะ “โลกาภิวัตน์ด้านเศรษฐกิจ” (เสรีนิยมใหม่)
- โลกาภิวัตน์มีหลายมิติ หลายกระแส เป็น “สภาพแวดล้อมทางนโยบาย” ที่สำคัญ
- จุดเน้นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 4 & 5 & 6 คือ “โลกาภิวัตน์ด้านเศรษฐกิจ” กับ “โลกาภิวัตน์ด้านสิ่งแวดล้อม”

โลกาภิวัตน์ 2 กระแส & เศรษฐกิจบนฐานความรู้ (ต่อ)

โลกาภิวัตน์ด้านสิ่งแวดล้อม

- 1992 : Earth Summit
-
- 2006 : Global Warming
- 2007 : Post-KP Regime

โลกาภิวัตน์ด้านเศรษฐกิจ

- 1995 : WTO
- 1997 : IMF
- 2004 : FTAs

Economic & Env.
GB Convergence

โลกาภิวัตน์ 2 กระแส & เศรษฐกิจบนฐานความรู้ (ต่อ)

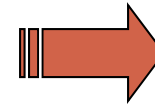
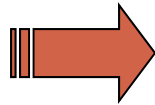

นัยสำคัญต่อนโยบาย

- ปฏิสัมพันธ์ของ 2GB ชับซ้อน มีหลายระดับ มีทั้งปะทะ ชัดแย้ง มีทั้งประสาน เสริมหนุน (Conflict & Synergy)
- บทบาทของรัฐในการแทรกแซงตลาด/วางแผน (Return to State) → แต่เป็น Multi-level Governance
- การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นทั้ง Risk และ Opportunity
→ ตัวอย่างในกรณีเรื่องภาวะโลกร้อน (น. 3, 4-7, 21, 112-113, 139-140 ,)

การประสาน : โลกาภิวัตน์ด้านเศรษฐกิจ & ด้านสิ่งแวดล้อม

พัฒนาการแนวคิดนโยบายโลกร้อนของสหรัฐอเมริกา

1993-2000

- การลดโลกร้อนกับการเติบโตทางเศรษฐกิจไปด้วยกันได้

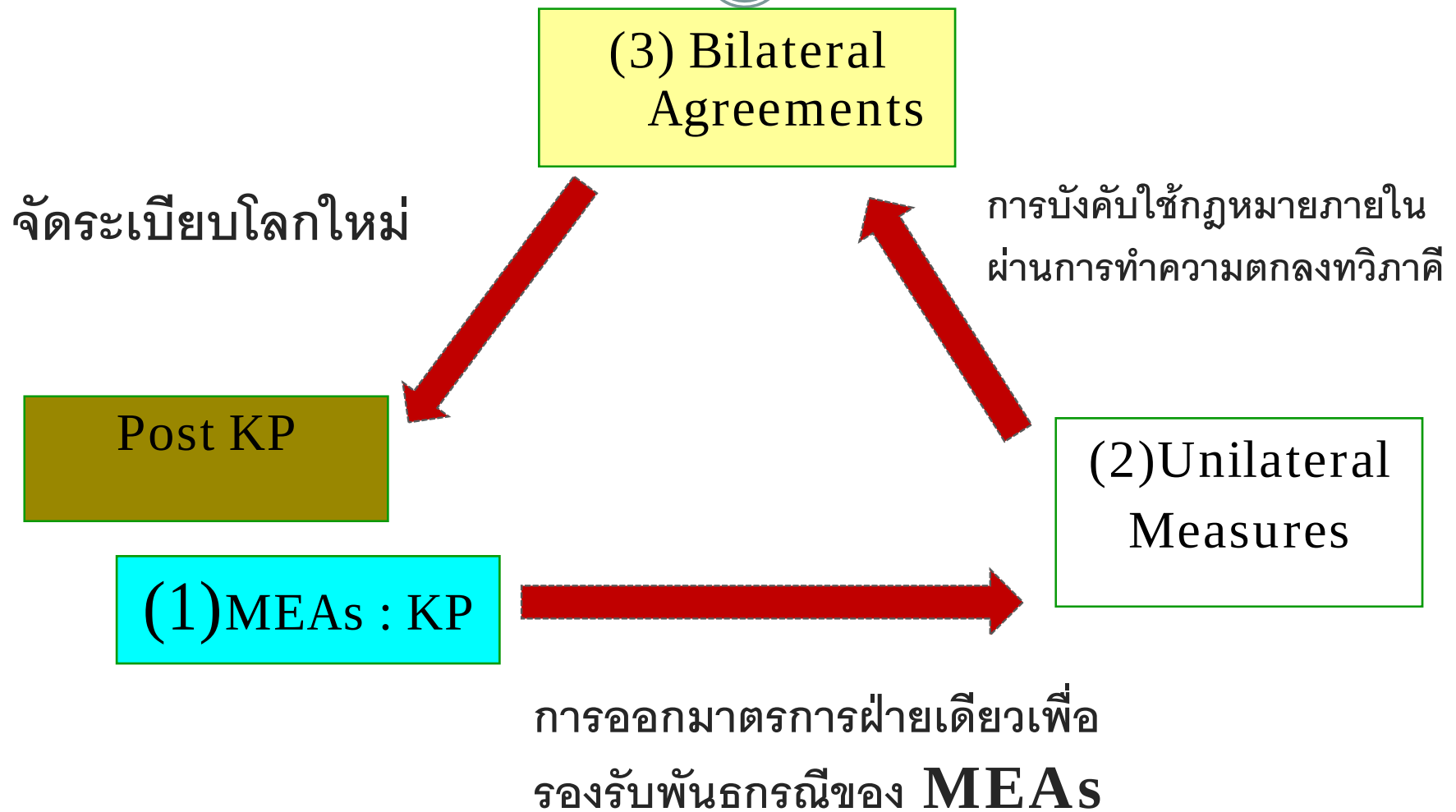
2001 - 2008

- การลดโลกร้อนกับการเติบโตทางเศรษฐกิจขัดแย้งกัน ต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

2009 -

- การลดโลกร้อนเป็นเครื่องมือที่กระตุ้นฟื้นฟูเศรษฐกิจ

เกมส์ 3 ระดับ & การจัดระเบียบโลกใหม่ : กรณียโลกร้อน

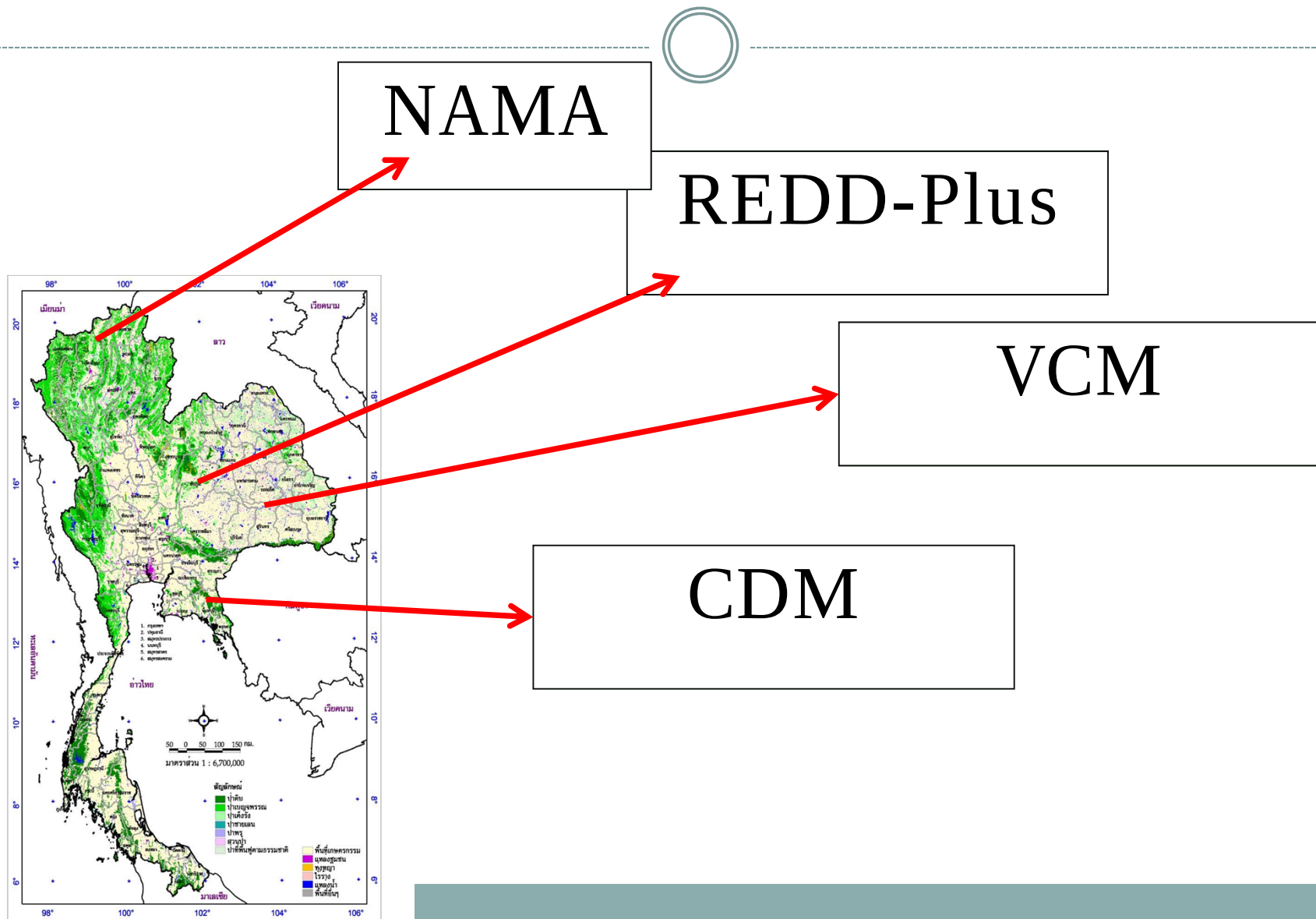
โลกาภิวัตน์ 2 กระแส & เศรษฐกิจบนฐานความรู้ (ต่อ)

นัยสำคัญต่อนโยบาย

- จุดยืนร่วมกันใน “ประชาคมอาเซียน” : การเจรจา FTA (บางประเด็น), การเจรจา Post-KP Regime ฯลฯ
- การสร้างความสอดคล้อง/ กลมกลืน ด้านระบบหรือมาตรฐานทางกฎหมาย (Harmonization) ในประชาคมอาเซียน

เกมส์เจรจาหลายระดับ : กรณี REDD-Plus

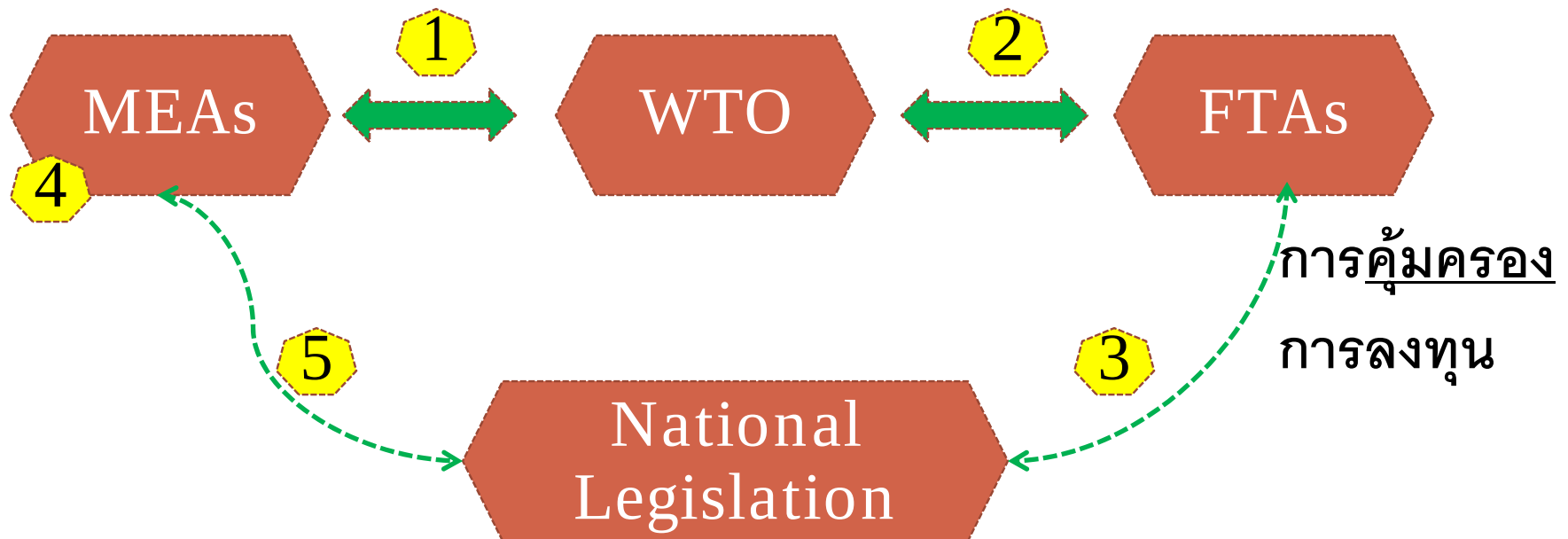

โลกาภิวัตน์ 2 กระแส & เศรษฐกิจบนฐานความรู้ (ต่อ)

นัยสำคัญต่อนโยบาย

- การจัดความสัมพันธ์ระหว่างกฎระเบียบ ความตกลงหลายระดับ

ตัวอย่างกฎหมายที่จำเป็นรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยน

กฎหมายรองรับโลกาภิวัตน์ด้านเศรษฐกิจ & สิ่งแวดล้อม

- ✦ กฎระเบียบใหม่ด้านการลงทุนจากต่างประเทศ เช่น กรณี Off-shoring GHGs
- ✦ กฎหมายคุ้มครองสิ่งแวดล้อม / ผู้บริโภค / สุขภาพ
- ✦ กฎหมายรองรับมาตรา 67 วรรคสอง ***
- ✦ กฎหมายด้านการเจรจา รองรับมาตรา 190
- ✦ การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ เช่น กม.แข่งขันทางการค้า กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ฯลฯ

ตัวอย่างกฎหมายที่จำเป็น

กฎหมายคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น & ทรัพย์สินทางปัญญาสมัยใหม่

- กฎหมายเฉพาะด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น (*Sui Generis System*)
- การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ เช่น คุ้มครองพันธุ์พืช (2542), คุ้มครองแพทย์แผนไทย (2542)

เศรษฐกิจบนฐานความรู้ & ทรัพย์สินทางปัญญา

- ทรัพย์สินทางปัญญาไม่ใช่เรื่อง “กฎหมาย” แต่เป็น “นโยบาย การพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ”

ประเด็นพิจารณา

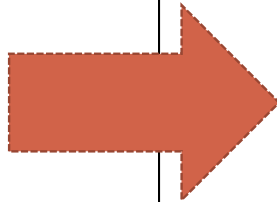
1. รูปแบบและระดับการคุ้มครองที่เหมาะสมต่อสถานการณ์การพัฒนาทางเศรษฐกิจ & ศักยภาพด้านการวิจัยและพัฒนาของไทย
2. ความเข้าใจและความชัดเจนเรื่องระบบสิทธิด้านฐานทรัพยากร

1. รูปแบบและระดับการคุ้มครองที่เหมาะสม

รูปแบบกฎหมาย

- สิทธิบัตร
- ลิขสิทธิ์
- เครื่องหมายการค้า
- ความลับทางการค้า
- สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
- การคุ้มครองพันธุ์พืช

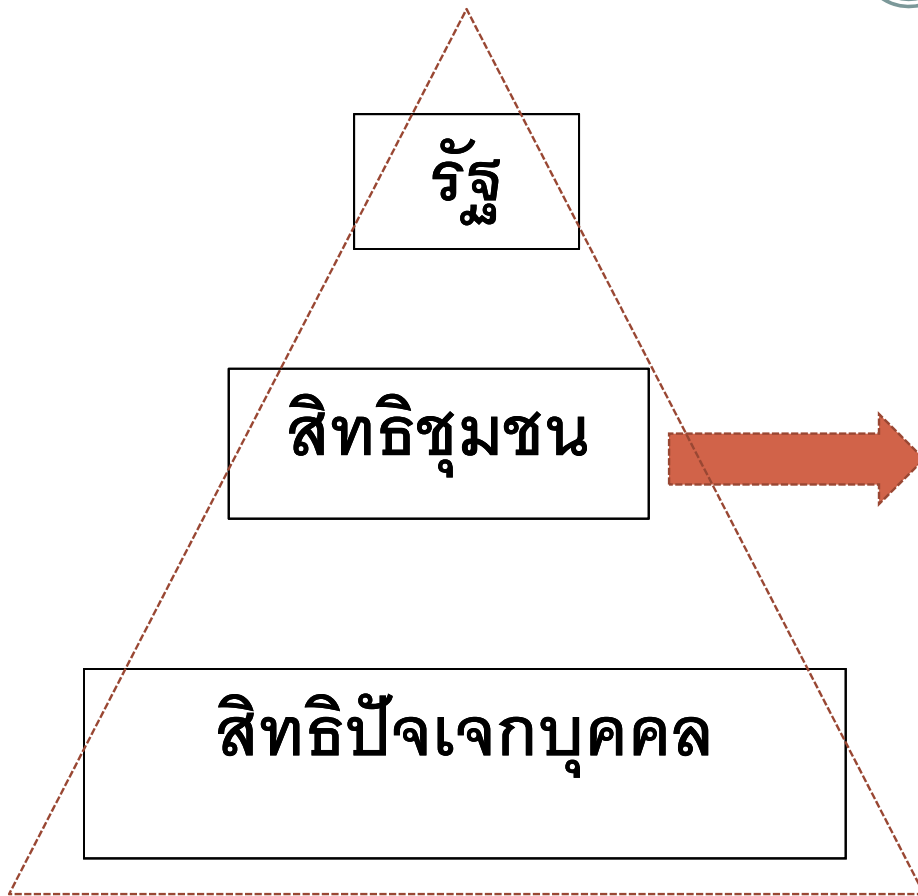
ฯลฯ

ประเด็นสำคัญ

- รูปแบบกฎหมายแต่ละประเภทมีข้อพิจารณาต่างกัน
- ข้อเรียกร้องในการเจรจา FTA , Post-KP Regime
- ข้อยกเว้นที่เหมาะสม กับ สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

2.ระบบสิทธิด้านฐานทรัพยากร

ประเด็นปัญหา

- มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ 2540 , 2550
- กฎหมายระดับรองไม่ก้าวหน้า
- ขัดแย้งกับกฎหมายที่มีอยู่เดิมจำนวนมาก

ตัวชี้วัดการพัฒนา & ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด (น.116-117) : เน้นมิติทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ขาด
มิติด้านอื่น และ ขาดความเชื่อมโยงกับปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง

ตัวอย่าง

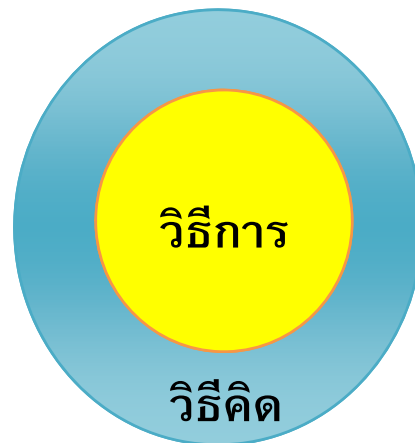
- ผลิตภาพการผลิตรวมสูงขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี
- เพิ่มอันดับความสามารถในการประกอบธุรกิจเป็น 1 ใน 10 ของโลก
- ลดสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP เหลือร้อยละ 16

ระดับการเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

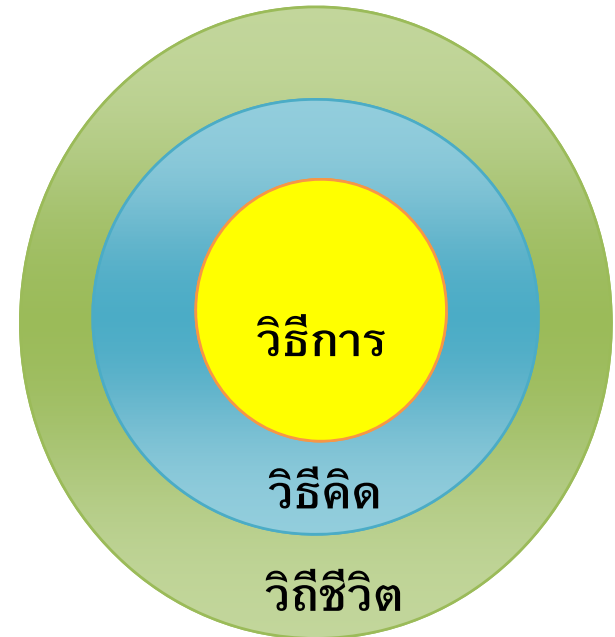
เข้าข่าย $\longrightarrow$ เข้าใจ $\longrightarrow$ เข้าถึง

การมี
ภูมิคุ้มกัน

การมีภูมิคุ้มกัน +
ความพอประมาณ

การมีภูมิคุ้มกัน +
ความพอประมาณ +
ความมีเหตุผล